

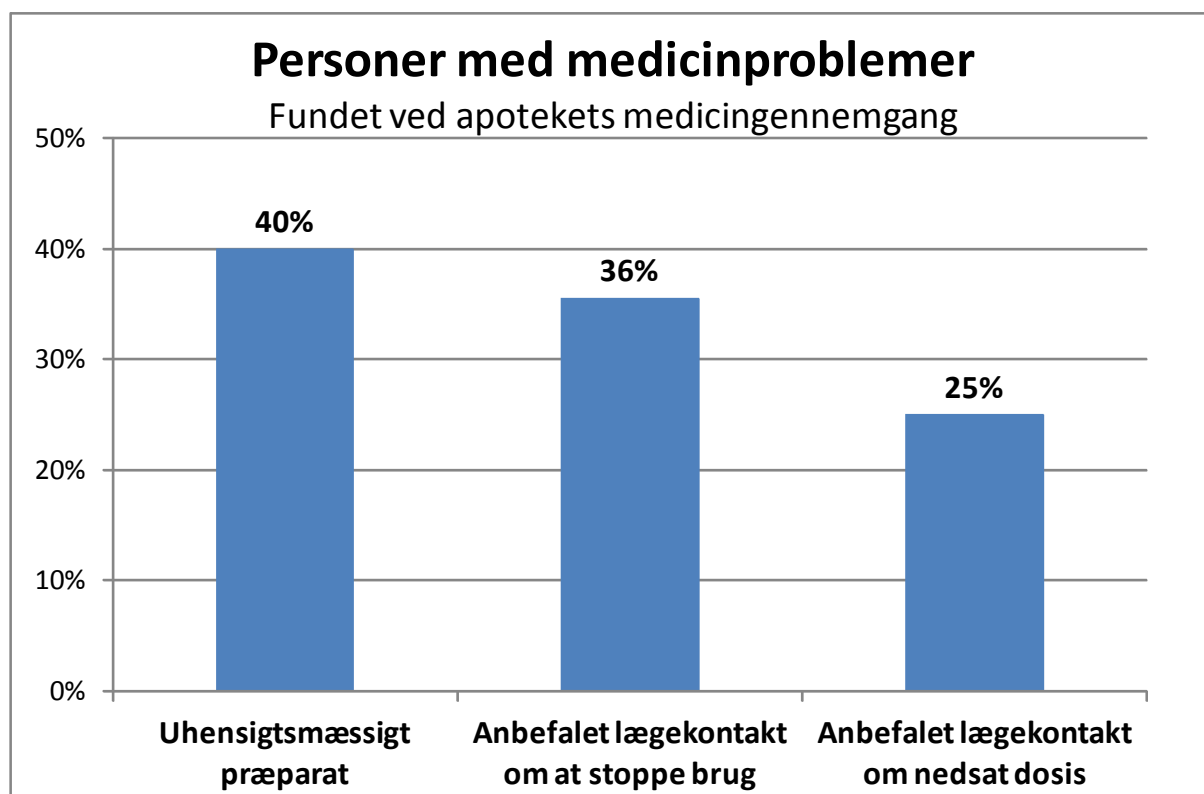
Danmarks Apotekerforening

Analyse

23. april 2013

4 ud af 10 polyfarmacipatienter bruger uhensigtsmæssige lægemiddelpræparater

En foreløbig analyse af 100 apotekers medicingennemgang for omkring 500 polyfarmacipatienter viser, at 4 ud af 10 polyfarmacipatienter anvender et eller flere præparater, der kan være uhensigtsmæssige for patientens behandling. Apotekets farmaceuter anbefalede ved medicingennemgangen hver tredje medicinbruger at tale med egen læge om eventuelt at stoppe med brugen af et eller flere lægemidler, og hver fjerde patient fik anbefalet at tale med lægen om eventuelt at få nedsat doseringen. Da op mod 700.000 danskere er polyfarmacipatienter, svarer resultaterne til, at 250.000 polyfarmacipatienter kan vise sig at anvende uhensigtsmæssige lægemiddelpræparater, at over 200.000 personer med fordel kunne tale med lægen om eventuelt at ophøre med behandlingen med et eller flere lægemidler og at over 150.000 polyfarmacipatienter med fordel kunne tale med lægen om evt. at få nedsat doseringen.

Note: Samme patient kan indgå i flere grupper, og tallene kan derfor ikke blot lægges sammen.

Kilde: Apotekerforeningen, Foreløbig optælling pr. 23/4 på 109 af 122 apoteker, der tilbød gratis medicingennemgang til brugere af mindst fem forskellige lægemidler den 10. april 2013.

Over 120 apoteker landet over tilbød onsdag den 10. april i samarbejde med DR gratis medicingennemgang til borgere, der bruger mindst fem forskellige lægemidler. En foreløbig opgørelse af resultaterne på godt 100 apoteker viser, at de optalte apoteker i alt gennemførte omkring 500 medicingennemgange, svarende til cirka 5 medicingennemgange pr. apotek i gennemsnit.

Medicingennemgangene på apotekerne viste efter en grundig gennemgang og farmaceutisk vurdering af den enkeltes samlede medicinering, at:

- Fire ud af 10 gennemgåede medicinbrugere med mindst 5 lægemidler anvendte et eller flere uhensigtsmæssige præparater (40%)
- Hver tredje medicinbruger fik anbefalet at tale med lægen om at stoppe brugen af – seponere – et eller flere lægemidler (36%)
- Hver fjerde medicinbruger fik anbefalet at tale med lægen om at få nedsat sin dosis af et eller flere af deres lægemidler (25%)

De personer, der anvendte uhensigtsmæssige præparater, havde typisk et eller to uhensigtsmæssige præparater, som fx kunne være en uhensigtsmæssig lægemiddelform, indtagelsestidspunkt, antal daglige doseringer, eller at flere præparater forstærker eller modvirker hinanden. I gennemsnit fandt apotekets farmaceuter 1,4 uhensigtsmæssige præparater pr. person med uhensigtsmæssige præparater. De personer, som fik anbefalet at tale med lægen om at stoppe brugen af (seponere) visse lægemidler, havde også typisk et eller to præparater – i gennemsnit 1,4 præparater – som de blev anbefalet at tale med lægen om at stoppe brugen af. De personer, der fik anbefalet at tale med lægen om nedsat dosis af lægemidler, havde i gennemsnit 1,2 lægemidler, hvor de fik anbefalet nedsat dosis.

Foreløbige resultater af apotekernes medicingennemgang 10. april 2013

	Faktisk optalt	Procentandel/præparat pr. person
Apoteker med medicingennemgange	103	apoteker
Udførte medicin gennemgange i alt	495	personer
Medicingennemgange pr. apotek i snit	4,8	pr. apotek
Personer med uhensigtsmæssigt præparat	198	40%
Personer anbefalet lægekontakt om at stoppe brug	176	36%
Personer anbefalet lægekontakt om nedsat dosis	124	25%
Præparater, der er uhensigtsmæssige	268	1,4
Præparater, der anbefales seponeret	239	1,4
Præparater med anbefalet nedsat dosering	146	1,2

Kilde: Apotekerforeningen, Foreløbig optælling pr. 23/4 på 109 af de 122 deltagende apoteker

Medicingennemgangsprojekter viser resultater

En [tværgående analyse af projekter om medicingennemgang i Danmark](#) har vist,

- at medicingennemgang er god til at identificere lægemiddelrelaterede problemer,
- at patienterne typisk er tilfredse med ydelsen,
- at der i gennemsnit findes 1-2 medicinproblemer pr. patient. Hyppigst er ”uhensigtsmæssig anvendelse”
- at i en god dialog mellem farmaceut og læge vil den praktiserende læge typisk acceptere omkring tre ud af fire forslag til ændret medicinering, som farmaceuten er kommet frem til ved en medicingennemgang
- at flere undersøgelser viser forbedret helbred og tydelig effekt på symptomer og signifikant faldende indlæggelsesfrekvens og lavere forbrug af sundhedsydelser
- at en randomiseret, kontrolleret undersøgelse af medicingennemgang blandt ældre estimerer, at der er et besparelsespotential på landsplan på 328 mio. kr., idet hver enkelt medicingennemgang giver en nettobesparelse på 2.338 kr. pr. person.

Grundigere analyse af karakteren af lægemiddelproblemerne på vej

Udover denne foreløbige analyse af hovedresultaterne af de gennemførte medicingennemgange, så registrerer apotekerne også mere detaljeret, hvilke problemer der er opdaget ved de enkelte medicingennemgange, og hvordan apoteket i samarbejde med patienten og lægen anbefaler at løse problemerne. Disse registreringer vil danne baggrund for

en grundigere analyse af karakteren af polyfarmacipatienternes medicineringsproblemer afdækket ved den farmaceutiske medicingennemgang på apoteket, samt af apotekets interventioner for at løse medicineringsproblemerne, som ventes klar i juni måned 2013.

Ældre polyfarmacipatienter mest udsat for lægemiddelrelaterede problemer

Problemer og misforståelser om medicinering kan opstå mange steder. Mange får udskrevet medicin af flere forskellige læger, for eksempel speciallæger, sygehuslæger og praktiserende læger, og de mange forskellige ordinationer er måske ikke afstemt for ny. Mange borgeres medicin skifter navn med jævne mellemrum. Nogle medicinbrugere har også håndkøbsmedicin eller naturlægemidler ved siden af deres receptmedicin. Små ting kan få store konsekvenser, og det kan en medicingennemgang afdække.

En rapport om [konsekvenser af lægemiddelrelaterede problemer](#), som apotekernes forsknings- og uddannelsescenter Pharmakon i 2012 har udarbejdet på baggrund af danske og internationale undersøgelser, viser, at knap 1 mio. danskere hvert år rammes af utilsigtede lægemiddelhændelser, og at især svage, ældre patienter i behandling med flere lægemidler er udsat og dermed en vigtig gruppe at fokusere på for at løse problemerne, f.eks. ved medicingennemgang.

Medicinproblemer blandt 700.000 polyfarmacipatienter

En [analyse om polyfarmaci](#), som Apotekerforeningen tidligere har gennemført for et bredt udsnit af landets apoteker, har vist, at der i alt er knap 700.000 danskere, der i løbet af et halvt år indløser recept på mere end fem forskellige lægemidler (forskellige lægemiddelstoffer). Det kan tages som en indikator for, at der er op mod 700.000 danskere, der er polyfarmacipatienter i behandling med mindst 5 forskellige lægemidler samtidig.

Hvis fundene af lægemiddelrelaterede problemer blandt de knap 500 gennemførte medicingennemgange for polyfarmacipatienter i behandling med mindst fem lægemidler overføres til alle de knap 700.000 danske polyfarmacipatienter, svarer det til, at over 250.000 polyfarmacipatienter (40 %) i dag ville være i behandling med et eller to lægemiddelpræparater, der kan være u hensigtsmæssige til behandlingen af den enkelte patient. Tilsvarende ville over 200.000 polyfarmacipatienter (36 %) med fordel kunne tale med egen læge om eventuelt at stoppe brugen af typisk 1-2 af de lægemidler, de i dag er i behandling med. Og over 150.000 polyfarmacipatienter (25%) ville med fordel kunne tale med egen læge om eventuelt at få nedsat dosis for et eller flere af deres lægemidler. Hertil kommer, at der også er flere patienter, der kan have behov for en forøget dosering eller andre justeringer af deres medicinering.

Usikkerheden på tallene

Tallene for de nævnte grupper kan ikke blot lægges sammen, da grupperne er overlappende – samme patient kan både anvende et u hensigtsmæssigt præparat og få anbefalet lægekontakt om at stoppe brugen af et præparat og/eller om evt. nedsat dosering.

Derudover er der en vis usikkerhed forbundet med opregning fra stikprøven på 500 personer til alle 700.000 polyfarmacipatienter. Stikprøven er således ikke tilfældigt udvalgt, idet apotekskunder med mindst fem lægemidler selv har kunnet tilmelde sig medicingennemgangen på et af de 120 apoteker, der tilbød ydelsen. Der er imidlertid ikke meget, der taler for, at stikprøvens 500 personer skulle have flere medicinproblemer end andre polyfarmacipatienter, snarere tværtimod, idet plejehjemsbeboere ikke indgår i undersøgelsen.

Store omkostninger ved medicinproblemer

[Analyser](#) peger på, at op mod 100.000 danskere hvert år bliver indlagt på grund af medicinproblemer, der kunne være forhindret, og at op mod 5.000 af dem dør. Det skønnes, at medicinrelaterede indlæggelser hvert år koster samfundet omkring 4-6 milliarder kroner.